

Angajoqqaanut

STATENS
SERUM
INSTITUT

Inoorlaap aaversinnera

Meeraq perulunnartumik nappaateqarnerseq takuniarlugu, Danmarkimi inoorlaat tamarmik kimmimigut aaversinnissaminnik neqeroorfigneqartarput.

Kimmikkut aaversinnissamut tungasunik paasisutissat

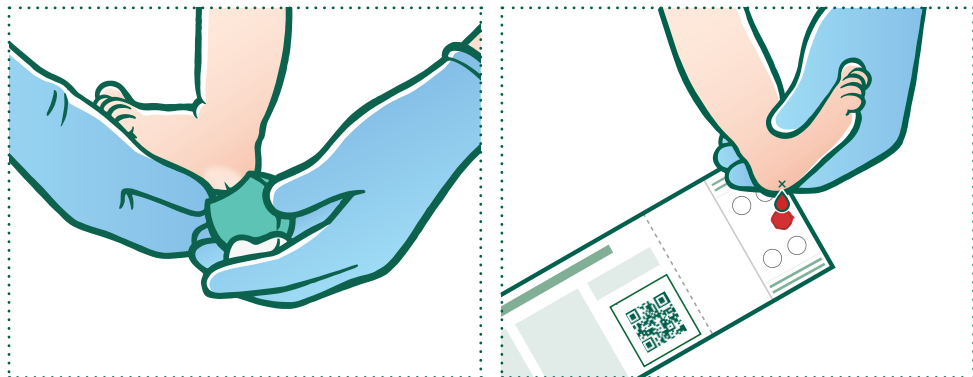
Inunngornermiit akunnerit 48-72 tiimit qaangiutsinnagit aaversittoqartarpoq, ernerluni passutitineqartariaqartumik meerarsi inunnguusiminik nappaateqarnerseq misissorniarlugu.

Aaviisoqarnissaanik angajoqqaatut akuersinissarsi naatsorsuutigineqassaaq. Akuersaangikkussi aaviisoqarnaviangilaq.

Kimmikkut aaviinerup siunertai pillugit uani paasisutissiarineqarput. Statens Serum Institutip nittartagaani paasisutissat annertunerusut takuneqarsinnaapput

Qanoq ingerlanneqartarpa?

Aap kuserneri pappialammut kusertinneqarlutik, meeqqap kimmiata nuuata amitaani "kapitilluni" aaviisoqartarpoq. Annertuumik meeraaqqamut iluaalliortitsisoqarnissaa qaqutikkut pisarpoq.

Aaversinneq meerannut qanoq pingaaruteqartigaa?

Meeraq inunngornermini peqqippasikkaluarpalluunniit, qaqutigootumik inunnguusiminik nappaateqarsinnaasarpoo. Takkukkiartuaartumik imaluunniit tassanngaanartumik nappaateqalersinnaalluni. Piffissaq passutitinnissamut sivitsoraluttuinnarpat, meeqqap inuuneranumut navianartorsioortitsilersinnaavoq, imaluunniit eqqarsartaatikkut imaluunniit timikkut aaqqissinnaanngitsumik ajoqusersinnaalluni. Taamaattumik meeraq nappaateqarsinnaaneramik uppernarsinissaq annertuumik pingaaruteqarpoq, sukkasuumik nakorsarneqarnissaaq pisinnaaqqullugu.

Nappaatit suut erseqqissumik pineqarpat?

Ullutsinni inunnguuseralugu nappaatinut qaqutigooortunut annertunerusumik allattorsimaffiit uani nassaarisinnaavasi ssi.dk/nyfoedte Tassani ataasiakkaanik nappaatinut tunngasunik aamma atuarsinnaavusi. Meeqqat. 1000-t miss. inunngoraangata, nappaatini ukunani 18-iusuni ilaanik ataaseq nappaateqartarpoq. Uani paasissutissiinerup naanerani napaatit ilaat assersuutigineqarput. Nappaatini 18-iusuni aallaaveqartumik meeraq nappaateqarpat sukkaanartumik attavigineqassaasi, taamaasilluni annertunerusumik misissorneqarnissamut passutitinnissamullu meeraq aggersarneqassalluni.

Misissuineq qanoq qularnaatigiva?

laatigut nappaateqartoqanngikkaluarluni inoorlaani misissuinermi nappaateqartutut inerneqartitsisinnaavoq, aalajangersimasumik misissuinermik tunngaveqarami. Tamanna ilu Moornersoq misissueqqissaarnermi paasiniarneqassaaq. Nappaatit inunnguutsit tamarmik aalajangersimasumik misissuinerup mattussinnaanngilaa. Meeqqap nappaateqarneranut uppernarsamik, nappaatinut aalajangersimasunut katsorsarneqapallannissaanut pisariaqartitsisoqarnera tunngavissinneqassappat misissuineq ingerlanneqassaaq.

Aaviinermik toqqorsineq

Dansk Neonatal Screeningsbiobankimi, Statens Institut Serumimi, parnaartartuni misissorneqarnikut qeritinneqarlutik toqqorneqartarput. Annertunerusumik paasisaqarniaruit ssi.dk/nyfoedte takuuk

Uku pissutaallutik aaversinnerit toqqorneqartarput:

1. Siullertut: Meeqqanut ilaqtutanullu atorneqarsinnaaniassammat. Inunngornerup nalaani misissuinerit tigorianaasimangippata, misissuineranut ilanngunneqarsinnaanissaanut, aamma inuk ajutoorluni, pinngortitamit ajunaarnersuarmit ajunaarsimappat assigisaanilu, inuup kinaasusaanut uppernarsaatissatut.

2. Appaattut: Inoorlaanut aalajangersimasumik misissuisarnerup pitsaasusaanik misissuisinnaanermut, aamma aalajangersimasumik misissueriaatsinut ineriartortitsinermut atorneqarsinnaaqqullugit.

3. Pingajuattut: Peqqinnissamik misissuinermi atorsinnaaqqullugu. Videnskabsetisk komitémiit akuersissuteqaqqaarluni ilisimatusarnikkut misissuisarnerit aatsaat ingerlanneqarsinnaapput. Inunnut paasissutissanik suliarinnittarneq pillugu inatsit pillugu maleruagassat malillugit, inuup timaanit pisunit suliaqartoqarsinnaavoq, Datatilsynet-iminngaaneersuniilu piumasaqaatit aatsaat malinneqarpat (datatilsynet.dk). Misissuisoqassappallu biobankip komitéaniit siunertamut aatsaat akuersisoqaqqaassaaq.

Meeqqavit aaversissimanera pillugu, meerarsi inersimalernissaata tungaanut ilissi akisussaasuuvusi. Akuerineqarsimasunut misissuineranut aaversissimaneq atorneqarnissaa kissaatiginngikkussiuk, Sundhedsstyrelsens Vævs- og vævregisterimut nalunaarutigineqarsinnaavoq. Paasissutissat annertunerusut sundhedsdatastyrelsen.dk-mi takuneqarsinnaapput.

Aaversinneq toqqortarineqarnissaa kissaatiginngikkussiuk, borger.dk aqqutigalugu elektroniskiusumik nalunaaruteqarsinnaavusi, elektroniskimik ilisarnaat atorlugu (NemID), Statens Serum Institutilu tigusisussatut toqqarlugu. Taamaasilluni aaversinneq iginneqassalluni.

Nappaatit inunnguuserisat assersuutit

Timip akiuussutissaanik ajoquteqarneq

Annertuumik timip akiuussutissaagaluanik ajoquteqaraangat (SCID), allanillu inunnguusimik akiuussutissaanik ajoquteqarnermi, inoorlaammut inuunermik navianartorsioirtitsisumik aseruutoorneqartarpoq. Ukioq siulleq inuuffigisami meeqqat SCID-eqartut assersuutigalugu patilersinneqanngikkaangamik toqusinnaasarput. Meeraq napparsimalinnginnerani nappaataanik paasinnipallannikkut passutitipallannikkullu, ajunnginnerusumik kinguneqartitsisinnaasarput. 10.000-t ingunngoraangata ataaseq timip akiuussutissaanik annertuumik nappaateqarsinnaasarpoq. Taamaattumik 1. februaari 2020 aallannerfigalugu misissuisoqartalissaaq.

Cystisk fibrose

Cystisk fibrose (CF) tassaavoq nappaat kingornuttagaq, mattusuumik kinertumillu nualioirtitsisartoq. Aseruuteqqiaasumik puakut/ anersaartuutikkut malunnartarpoq, ilaatigut nerisat aqputaatigut ajoquteqartitsisartumik. Passutitiaarnikkut ilaatigut pinaveersaartitsinermik, anersaartuutiniq aamma nerisat aqputaanik annertuumik passutitinnermik, ajoqutissaagaluanik pinaveersaartit sisoqarsinnaavoq, taamaasilluni CF-imik atugaqartoq inuunerinnerulernissaanut inuuneranullu pitsanngorsaasoqassalluni. Inoorlaat 4.800-ik amerlatigigaangata ataaseq CF-eqartarpoq.

Stofskiftip pissusissamisuunnginneranit nappaat

Inunnguutini nappaatit eqimattani annertuani inissisimavoq, ilaatigut meeqqap stoffiata ilaat allanngortissinnaanngisaanik imaluunniit allanngortitsisinnaanerit annikiginartumik pissuteqarluni. Siunertaqarluni misissunngikkaani nappaatit tamakku paasineqarnissaat ajornakusoortarpoq, ilaatigut timip atortui ajoquserneranut, eqqarsartaatikut ineriartormermik innarlerneqarnermik aamma meeraaraq toqusoornaranik kinguneqartitsisinnaalluni. Ilaatigut meeqqap inuussutissatigut sapigaanik killilersuinermik nerisaqartitsinikkut ikiorsiisoqarsinnaalluni. Ilaatigut iisartagalerneqarnermik kinguneqartarluni. Stofskiftip pissusissamisuunnginneranit nappaat inoorlaanni 3.000-iusuni ataaseq nappaateqalersinnaasarpoq.

Information til forældrene:

ssi.dk/blodproevefranyfoedte

